

آینه

کیمان

اگر فتح الفتوح است چرا قانونی نشود؟!

● **حسین شریعتمداری:** موافقان برجام از این سند با عنوان «فتح‌الفتوح»! «بزرگ‌ترین دستاورد»!، «تسلیم قدرت‌های جهانی در مقابل کشورمان»! «برجسته‌ترین معاهده تاریخ معاصر»!، «پیروزی ۳۰بر۲»... یاد می‌کنند. و سؤال آن است که اگر آقایان، به این دیدگاه و نظر خود درباره برجام اعتقاد دارند، چرا از تصویب آن در مجلس ابراز نگرانی کرده و می‌فرمایند تصویب برجام در مجلس، این سند را به‌عنوان یک قانون مصوب مجلس، الزام‌آور می‌کند؟! قانونی‌شدن «فتح‌الفتوح»! و تثبیت «برد ۳بر۲» که باید افتخارآفرین و غرورانگیز باشد، پس چرا برای آقایان نگران‌کننده و دغدغه‌آور است؟! تعجب‌آور نیست؟!... اگر نگرانی آقایان از آن است که تصویب برجام در مجلس شورای اسلامی این سند را قانونی و الزام‌آور می‌کند باید پرسید مگر تصویب احتمالی آن در شورای عالی امنیت ملی، همین نتیجه را به دنبال ندارد؟ بنابراین چنانچه نگرانی از تصویب مجلس باشد این نگرانی از تصویب در شورای عالی امنیت ملی هم باید وجود داشته باشد. از این روی به نظر می‌رسد نگرانی آقایان از تصویب احتمالی برجام در مجلس نیست، بلکه نگران رد آن هستند یا خدای نخواسته از تزیبون باز مجلس نگرانند، زیرا مردم را در جریان بحث و بررسی برجام قرار می‌دهد که می‌تواند اطلاع و باخبرشدن آنان از عدم توازن میان آنچه داده‌ام و آنچه قرار است -تاکید می‌شود قرار است- بگیریم، را در پی داشته باشد.

انتقد

ساده‌سازی مفهوم «توسعه» باعث ناکامی این پروژه‌شد

● **الله کولایی:** این از ویژگی‌های جامعه ما است که پدیده‌های اجتماعی در اصل با ساده‌سازی هولناکی دنبال می‌شوند. وجوه متعدد و متنوع این پدیده‌ها به‌طور هم‌زمان در یک رویکرد سیستمی مورد توجه قرار نمی‌گیرد. در نتیجه سیاست‌های کلاسی و دانشگاهی به‌طور ساده‌شده به‌عرصه‌های اجتماعی انتقال پیدا می‌کنند، بدون اینکه به ویژگی‌های خاص جامعه و شرایط خاص اجتماعی به‌درستی توجه شود. نتیجه این ساده‌سازی مفهوم توسعه سیاسی، غفلت از وجوه بنیادین توسعه فرهنگی و مدنی و توسعه اقتصادی مقوم آن و به‌خصوص تقویت بخش خصوصی مستقل، متأسفانه سبب شد پروژه اصلاحات و درواقع همان توسعه سیاسی ناکام و نیمه‌کاره باقی بماند. ما با همان رخدادهایی مواجه شدیم که در کشورهای دیگر کمتر یا بیشتر تجربه شده بود.

کمر بنده‌ایان را ببندید چیزی تغییر نکرده‌است

● **فرهاد نظریان سامانی:** امروز، روزی است که تمام متفکرین و دغدغه‌مندان حوزه‌های مهم و تأثیرگذار نظام باید محفلی اتخاذ کرده و تمام منافذ و رخنه‌های دشمن را شناسایی کنند و اینچنین نیست که برخی بنمایانند که در روند انقلاب تغییری ایجاد شده است و پس از آن باید بعضی از اصول انقلاب را بی‌فروغ کرد، این‌طور نیست و به فرموده رهبر معظم انقلاب باید خود را پس از این آماده مبارزه با استکبار کنیم و مفهوم و صدای دشمن را بار دیگر بازخوانی و فضا و بستر حضور تفکر و اندیشه لیبرالی را نابود کنیم. امریکا دو هدف اصلی را در فضای مذاکرات و پسامذاکرات دنبال می‌کند و این دو هدف تکمیل‌کننده هم یکی مقدمه رسیدن به دیگری است: ابتدا تسوِخ و نفوذ در لایه‌های مهم و تأثیرگذار کشور است و ایجاد تغییر و اصلاحات سیاسی در ابعاد حاکمیت و پس از آن احیای قدرت و نفوذ سابق در کشورهای منطقه غرب آسیاست که آمریکا و مستکبرین غربی به خوبی می‌دانند که باید قله‌ای چون ایران اسلامی را فتح کنند تا به این هدف نایل شوند.

رسانه

ضرورت ترمیم کابینه

● **ناصر ایمانی:** امروز بیش از دو سال از ریاست روحانی بر کابینه دولت یازدهم می‌گذرد، آیا معقول است بگوییم در این وسایل هیچ‌کدام از مدیران دولت یازدهم نیاز به تغییر نداشته‌اند؟ قطعاً چنین تفکری صحیح نخواهد بود. نباید تغییرات در کابینه به معنای عزل یا برکناری تلقی شود، زیرا تغییرات در کابینه امری معمول تلقی می‌شود. البته نباید فراموش کرد که اعمال تغییرات علاوه بر تأثیرگذاری در حوزه مورد تغییر می‌تواند سایر مدیران را نیز از هراس تغییر، به تکاپوی بیشتری وادار کند که به نوبه خود تحرک بیشتر کابینه را به دنبال دارد. متأسفانه در دولت‌های نهم و دهم تغییرات فراوانی را با سرعت بسیار زیاد شاهد بودیم، درحالی‌که دولت کنونی با وجود گذشت دوسال از تصدی بر پاستور، تن به هیچ تغییری نمی‌دهد. به هر شکل نه کار دولت قبل در زمینه تغییرات ناگهانی و سریع صحیح به نظر می‌رسد و نه ایستایی دولت یازدهم در این زمینه. در این رابطه لازم است برخی از زور، معاونین یا مشاورین عالی رئیس‌جمهور تغییر کنند تا پویایی و تحرک بیشتری در کابینه ایجاد شود؛ زیرا گذشت دو سال از دوره اول یک دولت، فرصت خوبی است تا ارزیابی شود که در کدام بخش‌ها انتخاب دقیق صورت گرفته یا اگر انتخاب دقیق بوده، بعد از دو سال فرد مناسب‌تری برای تصدی این پست وجود دارد یا خیر؟

سیاست

محسن عباسی کوشی، شرق

«**حزب مؤتلفه اسلامی**» ۵ دهه است در فضای سیاسی ایران فعال است

بازاریان سیاسی

حامد طیبی

اسلامی، احمد قدیریان و حسین رحمانی به عنوان چهره‌های شاخص شناخته می‌شدند. دهم آذر همان سال، با تصویب هیات دولت اعلام کرد که تصویب‌نامه واقعی اصولگرایان» نامیده می‌شد سهم چندانی از دولت نداشت و در مواردی، نامزدهای اختصاصی آن در فهرست‌های ائتلافی اصولگرایان، راهی به مجلس یا شورای شهر تهران نیافتند اما کارکرد حزبی و تشکیلاتی و البته پایبندی اعضا به این «اولویت» آن هم در شرایط نهاده‌نشدن تحزب در ایران، قابل کتمان نیست. با اینکه در سال‌های اخیر، تندترین مواضع را علیه یار دیرین انقلاب و دوران مبارزه خود یعنی آیت‌الله هاشمی رفسنجانی گرفته‌اند اما این هم از طنز تلخ سیاست است که نه در دولت احمدی‌نژاد که در دولت سازندگی، سمت‌های اجرایی به اعضای مؤتلفه رسید و یکی از مهم‌ترین سمت‌های اجرایی یعنی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، به یکی از «مؤتلفه‌ای‌ها» سپرده شد در سراسر کشور دارد. با اینکه نام این تشکل همواره با «بازار» تعریف شده اما در دوران دولت احمدی‌نژاد هم از نبود منابع برای اداره تشکیلات خود کله‌مند بودند و محمد خرسند از اعضای شورای مرکزی آن در گفت‌وگویی با نگارنده، به صراحت از کمبود منابع به عنوان عامل بازدارنده گسترش تشکیلات نام برد. در طول این سال‌ها به‌ویژه پس از دوم خرداد ۷۶ و روی کار آمدن دولت اول اصلاحات، دبیرکل و اعضای شوروا به عنوان یک پای ثابت موضوعات و مباحث سیاسی به میدان آمده و همچنان این رویه را در دستور کار دارند. بررسی فرافرودهای مؤتلفه پس از انقلاب به‌ویژه در ۱۸ سال اخیر یعنی دولت‌های اصلاحات تا زمانی، حتما دارای نکات جذابی است اما پیش از آن، نقی به شکل‌گیری این تشکل مذهبی- سیاسی، خالی از لطف نیست.

پیوند ۳ هیات برای «موتلف شدن

نخستین روز خرداد اولین سال دهه ۴۰ شمسی،

سه هیات مذهبی به یکدیگر دست یاری داده و پیمان جمعی بستند که حاصل آن تشکیل «جمعیت هیات‌های مؤتلفه اسلامی» بود. در لایحه انجمن‌های ایالتی و ولایتی که در سال ۱۳۴۱ مهر «تصویب» خورد، نخستین جرقه «اتلاف» هم زده شد. کسبه و تجار بازار تهران دو هیات مذهبی داشتند که برای مقابله با این اقدام دولت اسدالله علم، کنار هم قرار گرفتند. بر اساس این لایحه سوگند به قرآن از شرایط انتخاب‌شدگان حذف شده بود و به زان حق رای داده می‌شد. برخی مراجع وقت مانند آیت‌الله روح‌الله خمینی اگرچه مخالفتی با رای‌دادن زنان نداشتند اما هدف از تصویب این لایحه را اعطای آزادی انتخاب به زنان نمی‌دانستند. دو هیات بازار تهران، هیات دیگری از بازاربان را که فعال هم بود، به جمع خود دعوت کردند و در دیداری با امام خمینی، این همسویی اعلام شده و تأیید ایشان را به همراه داشت. ائتلاف‌کنندگان که بعدها به «هیات‌های مؤتلفه اسلامی» معروف شدند، هیات‌های مسجد امین‌الدوله، مسجد شیخ علی و اصفهانی‌ها بازار تهران بودند. هیات بازار یا مسجد امین‌الدوله (چپه مسلمانان آزاده) با حاج مهدی عراقی، حبیب‌الله عسکراولادی، هاشم الحائری، مهدی شفیق، ابوالفضل توکلی‌بینا، مصطفی حائری، مهدی احمد، علی درخشان، سیدمحمد محسنی، و محمد کچونی وارد ائتلاف شدند. گروه اصفهانی‌های مقیم مرکز را اسدالله بادمچیان، مهدی بهادران، محمد میرقندرسی، عزت‌الله خلیلی، محمد متین و علاءالدین میرمحمدصادقی تشکیل می‌دادند و در هیات مسجد شیخ علی، شهید سیداسدالله لاجوردی، حاج صادق امامتی، عبدالله مدرسی‌فر، محمدصادق

تصویب این قانون، محمد بخارایی، عضو شاخه نظامی

جمعیت هیات‌های مؤتلفه اسلامی، حسنعلی منصور را در اول بهمن‌ماه ۱۳۴۳ در برابر مجلس شورای ملی ترور کرد. دستگاه امنیتی پهلوی نیز جست‌وجوی خانه‌به‌خانه برای بازداشت اعضای مؤتلفه آغاز کرد و اعضای اصلی را در تور خود انداخت. نتیجه دادگاه نظامی روشن بود؛ محمد بخارایی، هرندی، نیک‌نژاد و امامتی با وجود اعتراض برخی از علما نظیر آیت‌الله میلانی به اعدام محکوم شدند. حبیب‌الله عسکراولادی، کلاوچی، حیدری و مدرسی به حبس ابد و محی‌الدین انسوری، ۱۵سال زندان را در برگه‌های احکام خود دیدند. در آن مقطع برخی اعضای مؤتلفه که بیرون از زندان بودند یا بعد از مدتی از زندان آزاد شده بودند، مدتی با سازمان مجاهدین همکاری کردند اما ماجرای «انشعاب» و تغییر ایدئولوژی این گروه، به معنای خاتمه همکاری آنها نبود. اعلامیه‌های «برقرار باد حکومت اسلامی» توسط اعضای چون اسلامی، عسکراولادی، عراقی و بادمچیان، بر ادامه فعالیت براساس ضوابط شرعی صحه گذاشت. «پوشش فعالیت‌های فرهنگی مذهبی» در دوران مبارزه، با تأسیس مکتاب و مؤسسه‌های فرهنگی- دینی، ازجمله روش‌های مبارزه بود و مکتب تحقیقات و تبلیغات فداییه، بنیاد رفاه و تعاون، مدرسه رفاه، شرکت سبزه، شرکت صحرا، شرکت فیلم در خدمت دین، در آن دوران توسط مؤتلفه تشکیل شد و تا پیروزی انقلاب مداوم فعالیت داشت. همراهی براف رفع مشکلات خانواده زندانیان سیاسی، متحصنان و فعالان اعتصاب‌ها از جمله فعالیت‌های مؤتلفه بود. در ستاد استقبال از امام هم افرادی همچون عسکراولادی،

نام اکبر هاشمی‌رفسنجانی، روی بیشتر برگه‌های رأی انتخابات ریاست‌جمهوری پنجم نوشته شد و عضو جامعه روحانیت مبارز، رئیس‌جمهور شد. ورود متفاوت شورای نگهبان به موضوع «نظارت بر انتخابات» و عدم امکان حضور بسیاری از نیروهای جناح چپ در انتخابات مجلس چهارم، اکثریت این مجلس را نیز به جناح راست سپرد و بسیاری از کاندیداهای جمعیت مؤتلفه به مجلس راه یافتند. انتخابات مجلس پنجم که برخی از جناح چپ، به‌صورت منفرد در کنار حزب تازه‌تأسیس «کارگزاران سازندگی» فهرست انتخاباتی دادند، در موفق‌نشدن جمعیت مؤتلفه در ورود به مجلس همراه

شد، هرچند چهره شاخص آنها یعنی حمیدرضا ترقی، از جمله نمایندگان این دوره مجلس است که به همراه حسن غفوری‌فرد به‌صورت مستقل، نامزد انتخابات شدند. علی عباسپورفرد نیز در انتخابات میان‌دوره‌ای وارد مجلس شد. انتخابات دوم خرداد ۷۶ نیز فرصتی بود تا همه گروه‌های همسو با جناح راست، با همه توان خود از شیخ علی‌اکبر ناطق‌نوری حمایت کنند. دهه دوم انقلاب در حال اتمام بود و هم‌زمان با آن، سنتره بخت جناح راست هم افول کرد.

دهه سوم و فعالیت جناح چپ

رقابت دشوار انتخابات ریاست‌جمهوری هفتم، آرای ۲۰ میلیونی نامزد گروه‌های همسو با جناح چپ نظام را به‌همراه داشت و علی‌اکبر ناطق‌نوری، رئیس مجلس پنجم و نامزد حمایت‌شده از سوی مؤتلفه اسلامی، حدود هفت میلیون رای کسب کرد. انتخابات مجلس ششم در بهمن ۷۸ نیز تقریباً تمام نیروهای سیاسی متمایل به جمعیت مؤتلفه و جناح راست را از صحنه خارج کرد و هیچ‌ک از نامزدهای این جریان نتوانستند بیش از ۲۵درصد آرا را به دست آورند. در آن سال‌ها، تشکیلات اصلی جناح راست، یعنی جامعه روحانیت مبارز و سایر گروه‌هایی که بعدها «راست سنی» نامیده شدند و ذیل «جبهه پیروان خط امام و رهبری» طبقه‌بندی می‌شوند، از سوی فعالان جوان‌تر متمایل به این جناح سیاسی، به سؤالات جدی مواجه شدند. علی‌اکبر ناطق‌نوری کوشید با تشکیل «شورای هماهنگی نیروهای انقلاب» به انسجام تشکیلاتی جناح راست کمک کند، اما واگذاری پایپی عرصه رقابت در دو انتخابات ریاست‌جمهوری ۷۶ و ۸۰، مجلس ششم و نخستین دوره انتخابات شوراها به رقیب سنتی، یعنی جناح چپ - که حالا اصلاح‌طلب نام گرفته بودند- جوان‌ترها را ناراضی کرده بود. فضای سیاسی آن مقطع، نوع تبلیغاتی که در فضای رسمی به شکل وسیع پیرامون عملکرد اصلاح‌طلبان و شوراهای اول، به‌ویژه شورای اسلامی شهر تهران در حال شکل‌گیری بود، فرصتی طلایی را فراهم کرد.

جناح راست که حال نام اصولگرایان را برگزیده بود اما باز هم احتمال موفقیت نمی‌داد؛ پس با تابوپی جدید به نام «آبادگران ایران اسلامی» با جمعی از چهره‌های رده دوم و سوم خود وارد انتخابات شد. مشارکت در شهرهای بزرگ، به‌ویژه تهران در انتخابات سرد شورای دوم، کمتر از ۲۰ درصد بود، اما ستاد منجمش جناح راست با مدیریت اصلی ناطق‌نوری و شیوه اجرایی محمدرضا باهنر، موفقیت قابل‌قبولی به دست آورد و پس از آن، محمود احمدی‌نژاد، استاندار اردبیل در دولت هاشمی‌رفسنجانی، به شهرداری تهران رسید. اگرچه حزب مؤتلف با چهره‌ای مانند محمدنبی حبیبی، در اواخر دولت سازندگی متکفل مدیریت شهرداری تهران بود، اما جوان‌ترهای تازه‌وارد به شورای شهر دوم، به‌دنبال چهره‌های جوان و ارانه قرائت تازه‌ای از مسلک سیاسی خود بودند و این ایده خود را عملیاتی کردند. در سال‌های پایانی دوران اصلاحات، نامه‌نگاری‌های میان دبیران کل جبهه مشارکت ایران اسلامی به‌عنوان اصلی‌ترین جبهه سیاسی اصلاح‌طلب با تشکیلات منجمس جناح اصولگر، یعنی جمعیت مؤتلفه اسلامی، فضای سیاسی کشور را تحت تأثیر قرار داد. ماجرا از این قرار بود که محمدرضا خاتمی، دبیرکل وقت مشارکت، دست به قلم شد و نامه‌ای برای مرحوم عسکراولادی به‌عنوان دبیرکل مؤتلفه نوشت. بحث آنها بر سر حدود اصلاحات، قانون اساسی و اجرای این قانون و فراندوم بود و پنج نامه میان این دو فعال سیاسی‌شناخته‌شده ردوبدل شد. محمدرضا خاتمی در نشستی خبری، پیش از انتخابات شورای دوم، صریحاً جناح اصولگرا را که با فهرست «آبادگران» وارد انتخابات شده بود سرزنش کرد که «عذر بدتر از گناه است که کسی حتی به نام خودش هم در انتخابات شرکت نکند».

دهه دوم انقلاب و استیلای جناح راست

نام اکبر هاشمی‌رفسنجانی، روی بیشتر برگه‌های رأی انتخابات ریاست‌جمهوری پنجم نوشته شد و عضو جامعه روحانیت مبارز، رئیس‌جمهور شد. ورود متفاوت شورای نگهبان به موضوع «نظارت بر انتخابات» و عدم امکان حضور بسیاری از نیروهای جناح چپ در انتخابات مجلس چهارم، اکثریت این مجلس را نیز به جناح راست سپرد و بسیاری از کاندیداهای جمعیت مؤتلفه به مجلس راه یافتند. انتخابات مجلس پنجم که برخی از جناح چپ، به‌صورت منفرد در کنار حزب تازه‌تأسیس «کارگزاران سازندگی» فهرست انتخاباتی دادند، در موفق‌نشدن جمعیت مؤتلفه در ورود به مجلس همراه

آینه دیروز

۹سال پیش در چنین روزی

- کوفی عنان در آستانه ترک تهران: لاریجانی و سولانا راه‌حلی پیدا کنند- ایران غنی‌سازی را قبل از مذاکرات، تعلیق نمی‌کند- اتحادیه اروپا به سولانا برای مذاکره با ایران اختیار تام داد
- حمله مجدد همسر الهام [رئیس دفتر رئیس‌جمهوری] به [رئیس دولت اصلاحات، هاشمی و حدادعادل- حوزه‌های علمیه [رئیس دولت اصلاحات] را خلع لباس نمایند
- نرخ بیکاری به ۱۲٫۳درصد رسید
- سه روز پس از کشته‌شدن ۲۹ نفر در سانحه هواپیمای: ۲۹ نفر در تصادف اصفهان کشته شدند
- احمدی‌نژاد: جیپوتی برادر ایران است
- ایران به ۵۷کشور سلاح صادر می‌کند

رسانه

- رئیس‌جمهور در دیدار کوفی عنان، دبیرکل سازمان ملل: باید اعتماد ما را جلب کنند- آمادگی داریم در شرایط عادلانه گفت‌وگو کنیم
- در کنفرانس مطبوعاتی و رادیو- تلویزیونی مشترک با منکی مطرح شد؛ عنان: ایران یک بازیگر مهم بین‌المللی است
- هاشمی‌رفسنجانی در دیدار عنان: نسل امروز ایران، تسلیم زورگویی نمی‌شود
- نوزدهمین سفر استانی ۷۰ مصوبه داشت؛ احمدی‌نژاد: مردم آذربایجان غربی از خوش‌بوترین گل‌های گلستان ایران هستند
- در سومین مرحله هوایی رزمایش بزرگ ذوالفقار؛ رهگیری هواپیماهای دشمن، جنگ الکترونیکي
- مصرف بنزین به ۸٫۴ میلیون لیتر در روز رسید

انتقد

- متکی: ۵+۱ هرچه‌سرخی‌تر نظرش را درباره پاسخ ایران اعلام کند
- در طرح تحقیق وتفحص از تبلیغات نامزدهای انتخاباتی مطرح شد؛ ابهام‌دایی از هزینه‌های انتخاباتی کاندیداهای ریاست‌جمهوری
- ادعای کشف واکسن ایدز در ایران
- اسرائیل ظرف ۱۰ روز آینده کاملاً از لبنان خارج می‌شود
- مالکی در مخالفت با اقدام مسعود بارزانی: فقط پرچم ملی عراق باید در سراسر کشور برافراشته شود

جبهه‌ی اسلامی

- وزیر کار از ضرب‌الاجل دو هفته‌ای به‌کارفرمایان خبر داد؛ جریمه یک میلیون تومانی برای استفاده از هر کارگر خارجی
- [رئیس دولت اصلاحات] در جمع مسلمانان شمال آمریکا: «اسلام رسانه‌ای» تصویری غیرواقعی است
- همایش بین‌المللی «دکترین مهدویت» چهارشنبه در تهران آغاز می‌شود
- چاور از خنثی‌شدن توطئه کودتای آمریکایی در ونزوئلا خبر داد
- در دیدار یک‌ونیم‌ساعته کوفی عنان با رئیس‌جمهور مطرح شد؛ احمدی‌نژاد: اروپا باید برای حل مسئله هسته‌ای ایران، اعتماد ایران را جلب کند
- هشدار سازمان ملل در مورد افزایش کشت مواد مخدر در افغانستان
- به اعتراف مقامات رژیم صهیونیستی؛ حزب‌الله لبنان خطرناک‌ترین شبکه جاسوسی موساد را در خاورمیانه متلاشی کرد

- آصفی: ۵+۱ موضوع هسته‌ای ایران را حیثیتی نکنند
- [رئیس دولت اصلاحات] در اجتماع بزرگ مسلمانان شمال آمریکا: سیاست خارجی آمریکا، ماشه تروریسم و خشونت را در جهان کشیده است
- در واکنش به مهلت دوهفته‌ای برای مذاکره با ایران: سولانا: هیچ ضرب‌الاجلی در کار نیست
- تحولات خاورمیانه؛ محور گفت‌وگوی عنان- احمدی‌نژاد
- وزیر کار و امور اجتماعی: قراردادهای موقت بسیار خطرناک‌تر از بی‌کاری است
- مجلس تصویب کرد؛ مجازات سنگین برای تغییر غیرقانونی کاربری اراضی زراعی

اطلاعات

- رئیس‌جمهوری در دیدار کوفی عنان، دبیرکل سازمان ملل: آماده گفت‌وگو در شرایط عادلانه هستیم- ایران موضعی شفاف و منطقی دارد
- خواب‌آلودگی راننده کامیون، ۲۹ جان مسافر اتوبوس را گرفت
- رشد اقتصادی جهان، امسال به ۵٫۱ درصد می‌رسد
- رئیس مجلس: ایران از روابط خوب با فرانسه استقبال می‌کند
- صادرات غیرنفتی [در پنج‌ماهه منتهی به پایان مرداد ماه] به شش میلیارد دلار رسید
- صفارهرندی: مطبوعات به جای یارانه کاغذ، پول نقد می‌گیرند
- رکورد هفته گذشته؛ مصرف روزانه بنزین از ۸۳ میلیون لیتر گذشت